METSÄTALOUS

Olen aina ajatellut, että jos laittaisi listalle viisi suomalaista minua kiinnostavaa huipputyöpaikkaa, niin tämä olisi niiden joukossa. **PÄÄJOHTAJA ESA HÄRMÄLÄ, METSÄHALLITUS**

Härmälä haluaa Metsähallituksesta koko kansalle kelpaavan ratkaisun

Metsähallituksen uudistamisesta pitää saavuttaa vahva kansallinen yksimielisyys, sanoo Metsähallituksen johdossa aloittava Esa Härmälä. Pitkään ei Metsähallitus voi jäädä lillumaan epämääräiseen tilaan.

MARKKU VUORIKARI

Metsähallituksen pääjohtaja on raskaasti epäonnistunut, jos hän ei pysty kehittämään myös luontopalveluja, Esa Härmälä asettaa tavoitteitaan.

Työ- ja elinkeinoministeriön energiaosaston ylijohtajan virasta Metsähallituksen pääjohtajaksi siirtyvä **Esa Härmälä** tunnustaa haaveilleensa jo pitkään kruunun metsien ylimmän voudin paikasta.

”Olen aina ajatellut, että jos laittaisi listalle viisi suomalaista minua kiinnostavaa huipputyöpaikkaa, niin tämä olisi niiden joukossa.”

Metsähallituksen kanssa Härmälä on ollut tekemisissä lähimmin MTK:n puheenjohtajuuden aikana. Hän sanoo talon olevan tuttu yleisellä tasolla, mutta sen läpikotainen tuntemus puuttuu.

Maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpo** (kok.) laittoi ensi töikseen Metsähallituksen kiistellyn organisaatiomuutoksen hyllylle. Orpo ilmoitti, että hän haluaa uuden pääjohtajan mukaan lakiuudistuksen valmisteluun.

Härmälä ei vielä paljasta ajatuksiaan uudistuksesta, kun ei ole jutellut perusteellisesti asianomaisten ministerien kanssa.

”Talven mittaan peruslinjaukset pitää saada selväksi. Metsähallitus ei voi jäädä tällaiseen epämääräiseen tilaan lillumaan pitkäksi aikaa.”

Hän ei kuitenkaan usko, että lakiesitys saadaan nykyisen hallituksen aikana eduskuntaan. Seuraavissa hallitusneuvotteluissa asia on siten todennäköisesti taas esillä.

Yhtiö kätevä muoto hoitaa asioita

Metsähallituksen uudistamisessa laajaa vastustusta on synnyttänyt metsätalouden liiketoiminnan eli puukaupan yhtiöittäminen. Edellinen pääjohtaja **Jyrki Kangas** erosi vastalauseena suunnitelmalle.

Härmälän mielestä yhtiöittämistä ei sanana pidä kenenkään pelätä, sillä yhtiö on kätevä muoto hoitaa monta asiaa.

”Mutta se mitä yhtiöitetään ja millä tavalla ja missä aikataulussa ja kenen haltuun. Siinä on paljon avoimia kysymyksiä ja niistä pitää hakea vahva kansallinen konsensus.”

”Suomalaisten täytyy voida luottaa siihen, että yhteiset maat ovat yhteisiä maita ja että tasapuolisesti turvataan erilaiset toiminnot, olivat ne sitten metsätaloutta, luonnonsuojelua tai virkistyskäyttöä.”

Ympäristöministeriö kannatti Metsähallituksen johtoon maa- ja metsätalousministeriön luonnonvaraosaston ylijohtajaa **Juha Ojalaa**.

Ympäristöministeri **Ville Niinistö** (vihr.) jarrutti Härmälän nimittämistä, kun hän epäili tämän kykyjä huolehtia Metsähallituksen luontopalveluista.

Härmälä kehuu Metsähallituksen tähänastista luontopalveluiden toimintaa, mihin kuuluvat muun muassa kansallispuistot, retkeilypalvelut ja saimaannorpan suojelu.

”Kyllä Metsähallituksen pääjohtaja on raskaasti epäonnistunut, jos hän ei pysty kehittämään myös luontopalveluja”, tuleva pääjohtaja asettaa tavoitteitaan.

Hän lisää, että keskeinen osa luontoarvojen suojelusta tehdään monikäyttömetsissä.

Lypsävää lehmää ei pidä tappaa

Metsähallituksen tuottotavoitteita kiristettiin jälleen keväällä hallituksen kehysneuvotteluissa.

Metsähallituksessa on laskettu, ettei valtion kassakirstuun saada vaadittua 135 miljoonaa euroa vuodessa, ellei puun myyntien lisäksi myydä myös metsämaata ja muuta omaisuutta.

Myyntihehtaarit on jouduttu kaksinkertaistamaan viime vuosina. Sen lisäksi tuottavaa metsämaata on siirtynyt suojeluun.

Härmälä sanoo, että Metsähallitus luonnollisesti kunnioittaa omistajan tahtoa ja päätöksiä. Muuta mahdollisuuttahan ei ole.

”Mutta lypsävää lehmää ei pidä tappaa. Kyllä päätöksentekijöidenkin täytyy tiedostaa, että ei maan myyminen voi olla kestävä pitkän tähtäyksen ratkaisu.”

JUHA KAIHLANEN

Seuraavaa pyrkyä turha enää arvuutella

Esa Härmälä on ensimmäinen agronomi Metsähallituksen johdossa. Pääjohtajat ovat olleet metsänhoitajia, lukuun ottamatta maanmittari **Clas Wilhelm Gyldéniä**, jonka aloitteesta Metsähallitus perustettiin vuonna 1863.

”Männyllä on pitkät ja kuusella lyhyet neulaset. Eikös se ole metsänhoitajienkin peruskysymys, missä ei saa erehtyä. Tällä pohjalla luulen pärjääväni”, Härmälä veistelee.

Metsä ei toki Metsähallituksen uudelle pääjohtajalle ole ollut vieras tai kaukainen asia koskaan.

Metsää hän omistaa yli 200 hehtaaria. MTK:n puheenjohtajana hän palveli metsänomistajien etujärjestöä vuosina 1994–2006.

Vuodet 1984–1987 Härmälä oli maatalous- ja kalastusasiain erityisavustajana Suomen Brysselin EY-edustustossa. Hän työskenteli Suomen EU-jäsenyyden neuvottelijana ulkoministeriössä ja pääministeri **Esko Ahon** (kesk.) erityisavustajana.

Ennen työ- ja elinkeinoministeriön energiaosaston ylijohtajan virkaa hän johti Euroopan lannoiteteollisuuden etujärjestöä.

Seeprasta sinisorsaan

Härmälä tunnetaan myös innokkaana metsästäjänä. Saalista on tullut seeprasta sinisorsaan.

Ensi viikolla hän täyttää 60 vuotta.

”Kenenkään ei tarvitse ajatella, että mihinkähän Härmälä pyrkii seuraavaksi. Jos joku pyrkimys on, niin se on päästä kunniallisesti, kunnialliseen aikaan ja suunnilleen terveenä eläkkeelle.”

Eläkeiästä ei Härmälän mukaan ole sovittu muuta kuin, että mennään yleisen eläkesäännön mukaan.

”Tottakai toivon, että luoja suo, että se olisi ensi vuosikymmenen asioita.”

JUHA KAIHLANEN

Bioöljytehdas käynnistyy räjähdyksen jälkeen

JOENSUU (MT)
Joensuun pyrolyysiöljylaitos joutui pysäyttämään tuotantonsa räjähdyksen takia maaliskuussa. Nyt onnettomuuden tutkintaraportti on saatu tehtyä, ja laitos valmistautuu aloittamaan tuotannon uudelleen lokakuussa.

”Tilanne oli hankala eikä hävikeistä haluta julkisesti puhua. Positiivisia puolia onnettomuudessa oli se, että henkilöt ovat parantuneet eikä heille jää pysyviä vammoja. Toisekseen onnettomuus tapahtui kesää vasten, jolloin öljylle ei olisi suurta tarvetta ollutkaan”, voimalapäällikkö **Timo Partanen** kertoo.

Fortum Power and Heat Oy:n voimalaitoksen yhteydessä toimivalla bioöljytehtaalla maaliskuun 27. päivänä sattuneessa räjähdysonnettomuudessa loukkaantui kolme työntekijää.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes laati tapahtumasta yli 20-sivuisen onnettomuustutkintaraporttin, jonka pohjalta laitoksessa tehdään muutoksia.

”Tärkeimpänä syynä räjähdykseen oli epäonnistunut typetys, jonka seurauksena prosessiin jäi syttyvää pyrolyysikaasua. Kun huoltoluukku avattiin, prosessiin pääsi happea, joka yhdessä pyrolyysikaasun kanssa muodosti räjähdyskelpoisen seoksen”, todetaan raportissa.

Tehdas oli onnettomuushetkellä koekäytössä. Ajamisesta vastasi laitostoimittaja Valmet Power Oy. Laitoksen suunnittelussa on ollut mukana myös Valmet Technologies Oy. Laitteita räjähdys ei rikkonut.

Viisi rekkaa päivässä

Joensuussa pyrolyysiöljyä valmistetaan teollisessa mittakaavassa ensimmäisenä maailmassa. Öljyä on tarkoitus käyttää muun muassa lämpölaitoksilla korvaamaan raskasta polttoöljyä.

”Ensimmäiseksi sitä kuljetetaan Espooseen lämmöntuotantoon ja tietenkin sitä käytetään Joensuussa myös. Ulkoinen asiakkaamme on Savon Voima. Kapasiteettimme on 50 000 tonnia vuodessa”, Partanen selvittää.

Määrää havainnollistaa se, että vuorokausivauhtina pitäisi olla noin viisi rekkalastillista.

Innovaatiopalkintokin tuli

Tulevaisuudessa bioöljystä kaavaillaan myös raaka-ainetta erilaisille biokemikaaleille tai liikenteen polttoaineille.

Pyrolyysiteknologian malli on tehty yhteistyössä Fortumin, Metson, UPM:n ja VTT:n kanssa. Tutkimus on kuulunut Tekesin Biorefine-ohjelmaan.

Hanke sai syyskuussa 2013 Global District Energy Climate Award -organisaation myöntämän innovaatiopalkinnon.

Fortum investoi bioöljylaitokseen noin 30 miljoonaa euroa ja on saanut hankkeelle valtion investointitukea noin kahdeksan miljoonaa euroa.

LIISA YLI-KETOLA

» Tärkeimpänä syynä räjähdykseen oli epäonnistunut typetys, jonka seurauksena prosessiin jäi syttyvää pyrolyysikaasua.«

TUKESIN RAPORTTI

MENETELMÄ

Pyrolyysi

Pyrolyysi on kemiallinen reaktio, jossa orgaanisia kiinteitä aineita hajotetaan kuumentamalla hapettomissa olosuhteissa. Silloin kiinteän aineen sisältämät orgaaniset aineet kaasuuntuvat ja syntyy pyrolyysikaasua.
Pyrolyysiöljy on pyrolyysikaasusta lauhduttamalla saatavaa öljymäistä nestettä.
Öljy sisältää muun muassa sokereita, aldehydejä, ketoneita ja furaaneja, ligniiniä, orgaanisia happoja ja vettä noin 25–30 prosenttia.
Leijupetikattila on hakkeelle ja muille kiinteille polttoaineille tarkoitettu voimalaitoskattilatyyppi, jossa polttoaineen palaminen tapahtuu ilman avulla leijutettavan kuuman hiekan (leijupedin) seassa.
Lähde: Tukes

Kuusta ostetaan varovasti

Kesän jälkeen virinnyt puukauppa käy muuten tasaisesti, mutta kuusitukkia ostajat varovat. Kuusileimikoita ostetaan, mutta ei mitenkään rynnien, kertoo metsänomistajaliitto Eteläsuomen toiminnanjohtaja **Esko Laitinen**.

”Kuusisahatavaran menekki ei ole varmalla pohjalla. Sitä käyttävät maat ovat hännänhuippuna talouskasvussa. Se heijastuu kotimaan puumarkkinoille.”

Lisäksi puun ostajilla on kuusikoita odottamassa viime talvena korjaamatta jääneinä pystyvarantoina.

Myös kuusikuidusta on ylitarjontaa. Kuusivaltaisille harvennuksille voi olla vaikea saada ostajaa, sillä kuusikuidun tarpeesta suuri osa katetaan päätehakkuilta kertyvällä puulla. Kuusikuidun käyttö paperiteollisuudessa on vähentynyt. Nyt tilannetta heikentää energiapuun kysynnän lasku vuosia jatkuneen kasvun jälkeen.

Tavallinen kesäkorjuukeli

Vapolle ja Powerflutelle puuta hankkivan Harvestian toimitusjohtaja **Pekka Kauranen** mainitsee vientimarkkinoilta kaksi syytä kuusen sahauksen vaisuudelle.

”Keski-Euroopassa kuusen sahausta on lisätty hiljalleen aika lailla. Japanin kansantalous on jopa romahtanut alkuvuonna. Se näkyy puun käytössä.”

”Harvestialle kiinnostavia puutavaralajeja ovat mäntytukki ja koivukuitu. Niitä ostetaan kyllä hanakasti.”

Kauranen kannustaa erityisesti hyödyntämään koivuvaroja.

”Kyllä Suomen metsissä koivua on. Sitä pitäisi vain aktiivisesti ottaa käyttöön.”

Metsämaa kantaa koneita kohtuullisen hyvin, joten kesäkorjuu on edennyt tavalliseen tahtiin.

”Metsämaa on ollut niin kuivaa, että sateet ovat imeytyneet hyvin. Kantavuudessa ei ole syntynyt ongelmia. Toivotaan kuivaa syksyä.”

Kilpailutus tärkeää

Metsänhoitoyhdistys Kanta-Hämeen toiminnanjohtajan **Eija Valliuksen** mukaan kuusitukin menekin epävarmuus ei vielä näy alueen puukauppamäärissä. Yksittäisten ostajien tarjoamiin hintoihin ja ostohalukkuuteen se voi kuitenkin heijastua.

”Puukauppaa kannattaa kyllä tehdä, mutta kilpailutus on entistä tärkeämpää tässä markkinatilanteessa.”

Kesäkorjuu- ja kelirikkoleimikoiden kysyntä on hyvä. Niillä on myös suurin todennäköisyys päätyä nopeasti korjuuseen.

Vallius kehottaa ottamaan huomioon verotuksen. Pääomatuloveron korkeampi kanta alkaa ensi vuodesta alkaen jo 30 000 euron kohdalla nykyisen 40 000 sijaan. Ylempi verokanta myös nousee nykyisestä 32 prosentista 33 prosenttiin.

”Metsänomistajan kannattaa muistaa, että pääomatuloverotus kiristyy vuodenvaihteessa. Jos mahdollista, puukauppatuloja kannattaa tulouttaa tämän vuoden aikana.”

HENRIK SCHÄFER

Metsäteollisuus ry:n jäsenet ostivat viime viikolla yksityisiltä metsänomistajilta 706 472 kuutiometriä puuta. Se on noin 80 000 kuutiota edellisviikkoa enemmän.

Puun hinnat 11.8.–7.9.2014

Lähde: Metsäntutkimuslaitos

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
	Euroa/m³ (alv 0 %)					
Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	57,6 ↔	56,8 ↓	42,5 ↑	16,3 ↓	18,6 ↓	17,0 ↔
Keski-Suomi	57,6 ↓	57,1 ↓	41,6 ↓	17,1 ↓	18,7 ↓	17,1 ↓
Savo-Karjala	57,0 ↓	55,2 ↓	43,0 ↓	16,4 ↓	17,2 ↓	17,2 ↓
Kymi-Savo	57,5 ↓	56,2 ↔	44,1 ↓	17,1 ↔	18,3 ↓	17,4 ↔
Etelä-Pohjanmaa	57,7 ↑	56,5 ↔	-	18,5 ↑	18,4 ↑	17,7 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	53,1 ↓	53,4 ↔	-	17,6 ↓	18,6 ↑	17,0 ↓
Lappi	48,6 ↑	48,1 ↓	-	17,5 ↓	15,8 ↔	16,6 ↓
Koko maa	**56,5 ↓**	**56,2 ↓**	**42,9 ↔**	**17,2 ↓**	**18,2 ↓**	**17,2 ↓**
Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	50,5 ↑	48,9 ↓	37,6 ↔	14,6 ↔	15,3 ↔	15,0 ↑
Keski-Suomi	47,5 ↓	46,6 ↓	35,9 ↓	14,8 ↔	14,8 ↔	14,2 ↑
Savo-Karjala	48,0 ↓	46,8 ↓	37,7 ↔	14,4 ↓	14,5 ↓	14,6 ↓
Kymi-Savo	49,5 ↓	48,9 ↑	38,5 ↔	14,7 ↓	14,9 ↓	14,7 ↓
Etelä-Pohjanmaa	48,3 ↑	45,5	-	15,1 ↑	15,0 ↑	14,8 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	45,6 ↓	45,3	-	13,4 ↓	13,8 ↑	12,5 ↓
Lappi	45,1 ↑	-	-	13,3 ↑	-	12,9
Koko maa	**48,0 ↓**	**47,9 ↔**	**37,6 ↔**	**14,3 ↓**	**14,9 ↓**	**14,4 ↓**
Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	61,2 ↑	59,9 ↓	44,3	29,2 ↓	32,4 ↑	32,9 ↑
Keski-Suomi	57,4 ↔	56,2 ↓	-	28,8 ↓	29,6 ↑	30,7 ↑
Savo-Karjala	56,1 ↓	54,7 ↔	44,5 ↓	28,7 ↔	28,5 ↑	30,8 ↑
Kymi-Savo	57,0 ↑	55,8 ↑	47,0 ↑	29,0 ↑	29,7 ↑	31,3 ↑
Etelä-Pohjanmaa	54,6 ↑	55,1 ↑	-	29,3 ↑	29,2	29,7 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	60,0 ↑	58,3 ↑	-	27,6 ↔	-	29,2 ↓
Lappi	56,0	55,1	-	27,3 ↓	-	29,2 ↓
Koko maa	**58,4 ↑**	**57,4 ↑**	**44,9 ↔**	**28,4 ↔**	**30,8 ↑**	**31,2 ↑**

Hintojen muutos jaksolta 23.6.–20.7.2014: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

Montes del Plata on tärkeä Uruguaylle

Montes del Platan sellutehdas Uruguayssa vihittiin käyttöön maanantaina. Tehdas sijaitsee Punta Pereirassa Colonian hallintoalueella.

Montes del Plata on metsäyhtiö Stora Enson ja chileläisen sellu- ja paperiyhtiön Araucon yhteisyritys. Kummankin omistajan osuus on 50 prosenttia.

Uusi tehdas on erittäin tärkeä Uruguayn taloudelle. Montes del Plata kasvattaa maan vuosittaista bruttokansantuotetta kaksi prosenttia. Uruguayn vientiin on luvassa seitsemän prosentin kasvu.

Tehtaan vuosittainen kapasiteetti on 1,3 miljoonaa tonnia valkaistua eukalyptussellua. Stora Enson osuus, 650 000 tonnia, myydään kokonaisuudessaan markkinaselluna.

Raaka-aineena käytettävä puu saadaan pääosin yrityksen omista puuviljelmistä.

Työtaistelut hidastivat rakentamista

Tehdas käynnistyi pahasti myöhässä, lukuisat työtaistelut hidastivat rakentamista. Aloitus oli alun perin suunnitteilla maaliskuuksi 2013.

Sellutehdashanke on Uruguayn historian suurin yksityinen investointi.

Tehdasinvestoinnin arvo on runsaat 1 700 miljoonaa euroa.

Satamia rakennettiin yli 170 miljoonalla eurolla. Alueella on vientiä varten syväsatama. Puun tuontiin on laituri proomuille.

ANTTI KANTOLA